

tíðindablaðið

sosialurinPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Lista- og handverkaskúlin

oddagrein

MÚ ER so royndin av. Fýra ár eru liðin síðani Lista- og handverkaskúlin á Sandi fyrstu ferð sá dagsins ljós. Teir fýra fyrstu næmingarnir hava tikið prógv. Lærarar, sensorar og umboð fyri myndugleikarnar fegnast um tað framúr vakra arbeiði, ið hesir fyrstu næmingarnir hava greitt úr hondum.

VIÐ VØKRUM og hálovasandi orðum takka vit hvørjum øðrum fyri hetta góða tiltak. Víst verður á, at vit eiga at brúka ta rávøru vit hava í landinum, eitt nú føroysku ullina. Eisini verður víst á, at tørvur er á eini lista- og handverkaút-búgving.

ØLL skiljast vit. Næmingar fara til hús og lærarar fara í summarfrí.

HVUSSU tá við skúlanum í framtíðini! Skál nú biðast í nøkur ár, áðrenn okkara myndugleikar gera av, hvat viðari skal henda í hesum máli!

EIN og hvør byrjar er torfør. Og tann roynd tað hevur verið at seta á stovn ein lista- og handverkaskúla í Føroyum hevur verið bæði torfør og drúgv. Men henda royndin hevur lært okkum nóg. Hon hevur m.a. lært okkum at virðisseta ta rávøru sum er í Føroyum og at virðismeta tey fólk, sum kunnu fáa okkurt burtur úr hesi rávøru.

NÚ er so upp til myndugleikarnar, hvat skal henda við hesum skúla. Hóast einki ítøkiligt fæst at vita, so frættist at menn eru ósamdir um framtíðina hjá hesum skúla.

ØLL eru samd um, at skúlin skal halda fram. Men nær hann skal byrja aftur veit eingin. Heldur ikki veit nakar, hvar skúlin skal halda

til í framtíðini.

SMÍÐAÐ eigur at verða, meðan jarnið er heitt. Hetta kann eisini sigast um skúlan á Sandi. Hann er í sínum »besta« blóma nú og tí eigur hann ikki at leggja stundir nú, men at halda fram til heystar.

TAÐ hoyrist at tað eru tey, sum halda at skúlin eigur ikki at liggja á Sandi, tí har liggur hann ov ósentralt fyri. Lærarar, sum skulu úr Havn hava ov langt at fara. Tí meta summi, at skúlin skuldi liggja nærri Havnini, soleiðis at lærtari var at koma til og frá skúlanum.

HESUM taka vit ikki undir við. Tí tá átti alt at ligið í Havn ella her nærhendis. Vit mugu tvørturímóti gera alt tað vit eru ment fyri at eggja bygdafoðli at varðveita bygðalívið, henda so livandi og týðningarmikla partin í føroyska samfelagnum.

JÚST við at leggja ein slíkan skúla sum Lista- og handverkaskúlan í Sandoyinni geva vit teimum fólkum, sum har búgva møguleikan at vera við til at mynda menningina í hesum okkara litla samfelag.

AT TOSA um, at tað er ov langt at fara hjá lærarum til ein skúla, sum liggur í Sandoyinni er ørvitost. Tí útviklingurin gongur jú tann vegin, at vit útbyggja samferðsluviðurskiptini millum oyggjarnar, júst við tí fyri eyga at vit skulu koma skjótari og lættari til og frá.

TÍ TIL okkara myndugleikar! Latið ikki kjakið um henda skúla verða eitt kjak um Havnina ella bygðina. Latið skúlan liggja í Sandoyinni, har fyrsti spírinn varð lagdur. Latið hesi oyðna hava møguleikan at byggja upp ein skúla, sum í størri mun enn aðrir skúlar gera brúk av tí rávøru sum vit eiga í Føroyum. Og sum við tíðini fer at nøkta ein tørv sum liggur í mongum av okkum.

Pussið Propagandabrillurnar

Nakað herfyri hevði Dagblaðið eina stórt uppsetta frásøgn frá tveimum fólksflokksunglingum úr Albaníu, og var tað ikki smávegis, garparnir høvdu upplivað teir timarnar, teir lógu við bryggju í albanskari havni við øðrum av bátunum hjá Global Chemical Tankers.

Við hesum báðum gloggsskygnum »Hansum udenlands« hevur Dagblaðið tryggjað sær teir heilt idellu uttanríkis-korrespondentarnar, sum upp á ta tíð tað tekur at ferma ella tøma ein litlan kemikaliutangaút megna at seta seg inn í samfelagsviðurskiptini á plássinum. Skal ein trúgva hesum monnum, hava teir vitjað eitt sera lögdi lænd, har vaktarmenn halda vakt upp yvir hvørjum øðrum, somuleiðis halda loðsar vakt yvir loðsum uppi á brúnni, meðan siglt verður inn — at pornoblað og kalendaramyndir av naknum konufólki ganga sum heitt breið, er næstan ov trivielt at nevna millum sensatiónirnar.

Tá undirritaði gripur pennin, og kemur við eini litlari viðmerking til minnari starvsbrøður, er tað ikki fyri at speiðka elda dæma teir ov hart. Fólksflokksideologin er ikki tannbesta barlastin at taka við sær út í verðina, eisini man manningin á Dagblaðnum, við einum ávisum á odda, hava sett teimum »leading questions« so frásøgnin fekk hóskað dóm.

Heldur ikki eru ørindi minni at bera í botuflaka fyri Enver Hoxa, og tí slagi av sosialismu, ið valdar í Albaníu — deils eri eg javnaðarmaður og deils havi eg enn ikki verið í Albaníu. Men eg havi allarhelst verið í fleiri havnabýum enn hasir báðir, og manningin á Dagblaðnum til samans, bæði eystan- og vestanfyri. Summi av hesum plássum havi eg vitjað fleiri ferðir í einum tíðarskeiði frá seinast í fimti-árunum til seinast í sjeyti-árunum, so eg haldi meg hava toluligt grundarlag at »skila lort frá pannuköku« og koma við fylgjandi viðmerkingum til óstorsliga skrogið í Dagblaðnum.

Tveir loðsar á brúnni er ikki serliga óvanligt, og als ikki eitt albanskt, kommunistiskt, anarkistiskt ja ikki eingang nakað politiskt fyrbrigdi, men tað uppdaga tit óivað, tá tit hava siglt ein krakumánað afturat. Eg havi staðið til róðurs við tvinnanda loðsum í USA, Australia, Sovjet, Italia og mongum øðrum pl

Tað er so, at viðhvørt hava vit ein sjóloðs, ið tekur skipið inn á redina og ein havnaloðs, ið leggur tað til bryggju — annar kann fara frá borði, tá hin kemur umborð, men tað er als ikki sjáltsamt, hvaðna minni óhoyrt, at báðir koma umborð isenn. Tá loðsað verður yvir eitt longri strekki, t.d. innan-skens, eru javnan tveir loðsar. Annar hevur vaktina, meðan hin svevur. Sera einfalt! Men grundgevingin í Dagblaðnum er sjálvsagt meira spennandi.

Teir vápnaðu vaktarmenninir á havnalagnum

eru eisini eitt rættuliga globalt fyrbrigdi. Teir finnast í Vesturtýsklandi, Europort, Norður- og Suðurameriku eins væl og sovjetiskum og polskum havnabýum, og altso eisini í Albaníu — har hava teir umframt vanligu skyldur sínar eisini til uppgávu at ansa eftir hvørjum øðrum, vilja tit verða við, men tað er kanska ikki so býtt! Ja, tankin er líka fram demokratiskur.

Viðvikandi pornoblaðum og kalendaramyndum er at siga, at slik komerciell misnýtsla av kvinnukroppinum er bannað í øllum londum, ið rópa seg socialistisk. Slíkt bann skapar helst ein ávisan eftirsurning eftir hesi trotavøru. Nakað, ið ber á tað borðið, hava vit við okkara sánrekkalóggávu, uttan samanburð annars, summir føroyingar keypa svart so tað forslær — men man nakar útlendskur sjómaður, ið selur eina flesku til ein týstan føroying, leggja nakran stórvegis politiskan týðning í, at keyparin hevur eitt vakið eyga eftir, um tollararnir eru í nánd? Um ein albaniubúgvi, ið vil keypa pornoblað, kemur snikandi við eygunum á baki, nýtist ikki at merkja, at vaktarmenninir á havnalagnum eru nakað Gestapo, ella at albanska fólk er í andstöðu til stjórna. Halda tit tað, upp á eitt so fjakut grundarlag, treingja tit til at taka propagandabrillurnar av og pussa tær extra væl.

Sjómaður

Friður

Nú so nógv hevur verið skrivað og tosað um frið í heiminum, so skerst ikki burtur, at áskoðanirnar hesum viðvikjar-ti hava verið ymiskar. Tað, ein serliga hevur lagt til merkis, er leikluturin, ið mál-gagn Fólksflokksins hevur havt. Skrivningin í Dagblaðnum er vanliga so óhugnalig, at ein nærum fær ta fatan, at hesir einki hava ímóti, at kriggj bestur á.

Bróðirflokkur Fólksflokksins í Bretlandi hevur júst vunnið stórsigur, og visa metingar, at stríðið um Falklandsoyggjarnar hevur gjørt sitt til, at sigurin gjørdist so stórur, sum hann nú einaferð var. Samstundis gongur ein stórur partur av fólkinum í Bretlandi í arbeiðsloysi,

men hetta sýnist als ikki at órógva jarnkvinnuna, gudinnu Óla Breckmans.

Hæi í Føroyum hava fólk tikið seg saman og hava m.a. skipað fyri friðargongum. Vit vita øll, hvørja viðferð hesi hava fingið í Dagblaðnum, m.a. verða hesi skýrd fyri at vera goðtrúnir býttlingar, kommunistar og mangt annað. Nú kann tað væl vera, at onkur einstakur av hesum eru Moskva-trúgvir, men eitt er vist, tann stóri parturin av hesum, ið tosa um frið og ganga friðargongur eru fólk, ið veruliga ynskja frið í heiminum. Tí kundi verið hósakiligt at stungið hesar Moskva-trúgvu og Óla Breckman og Co. í sama sekk.

Dagblaðið hevur eftir

førimuni roynt at tikið sær einarætt upp á kristindómin, ja sjálvt Óli Breckman hevur roynt seg á hesum øki. Óli hevur kanska lisið so mikið í Halgubók, at hann veit, at fyri brátt 2000 árum síðan ljóðaði hesin boðskapur til jarðar: Friður á jørð og í menniskjum goður tokki, men eitt er sólarklárt, at so leingi Reagan, Andropov og Breckman, ella hvat teir nú allir eita, hava meggi aftan fyri seg, verður ikki friður á jørðini. Tí eiga fólk fyri friði at gera sær ómak fyri at visa á, hvussu vandamikil Óli Breckman veruliga er, tí best er at rudda hjá okkum sjálvum fyrst.

S. D. O.

Tað loysir seg at lesa

sosialin